Verdieping onderwijsassistent in VO en MBO (K0177)

Servicedocument – Portfolio + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Uitvoeren van leerlingondersteunende activiteiten in MBO en VO	
Complexiteit:	De complexiteit van het werk van de onderwijsassistent wordt in het VO en MBO beinvloed door variatie: aan opleidingen, leerlingen en leraren. Zij werkt meestal voor een groot aantal leraren en leerlingen van veel verschillende opleidingen. Dit werk is extra moeilijk omdat opdrachtgevende leraren vaak op afstand staan waardoor ondersteuning niet (direct) beschikbaar is. Binnen die context van variatie moet de onderwijsassistent zich goed staande kunnen houden. Daarvoor is flexibilteit, organisatie- en probleemoplossend vermogen onmisbaar. Voor het werken binnen het MBO en VO heeft de onderwijsassistent uiteenlopende specifieke vakkennis en vaardigheden nodig: afgestemd op de diversiteit aan opleidingen, jaargangen en leerlingen.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De onderwijsassistent draagt verantwoordelijkheid voor werkzaamheden in opdracht van een leraar (gedelegeerd werk). Daarbij heeft zij op VO en MBO meestal een groot aantal opdrachtgevende leraren die niet direct beschikbaar zijn voor ondersteuning. Daarom vraagt de functie van de onderwijsassistent een grote zelfstandigheid. Samenhangend daarmee moet zij sterk zijn in het afwegen van eigen grenzen en verantwoordelijkheid; in het nemen van initiatieven en in doorzettingsvermogen. Die zelfstandige positie vereist een grote vaardigheid in het doorgaand geven van terugkoppeling aan opdrachtgevende leraren en of betrokkenen uit de organisatie. Zij is ook verantwoordelijk voor een goede samenwerking met collega's en leraren van diverse opleidingen van een of meerdere units.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Kerntaak: D1-K1			
Titel kerntaak	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Uitvoeren van leerlingondersteunende activiteiten in MBO en VO	De beginnend beroepsbeoefenaar neemt de gedelegeerde ondersteuningsopdracht van de leraar door en bepaalt het opleidings- en beheersingsniveau, passend bij relevante leerlingkenmerken en context.	De beginnend beroepsbeoefenaar stemt ondersteuning zorgvuldig af, gebruikt kennis over het puberbrein vanaf twaalf jaar, past motiverende gesprekstechnieken toe en bewaakt eigen grenzen.	De student levert een portfolio-item op waarin gedelegeerde leerlingondersteuning in VO of MBO aantoonbaar is uitgewerkt, met verdiepende kennis en vaardigheden binnen de rol van onderwijsassistent.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Kerntaak: D1-K1			
Titel kerntaak	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Uitvoeren van leerlingondersteunende activiteiten in MBO en VO	De beginnend beroepsbeoefenaar stemt leerlingondersteuning in VO of MBO af op leraarsopdrachten, past OLC-begeleidingsmethodieken toe en gebruikt vakkennis tijdens (praktijk)lessen.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zorgvuldig volgens procedures, houdt toezicht bij schriftelijke examens binnen de rol van toezichthouder, registreert resultaten en verzuim correct en koppelt bijzonderheden terug.	De student toont in een portfolio afgeronde uitvoering van leerlingondersteuning, waaronder OLC-begeleiding, praktijkbegeleiding en toezicht bij een schriftelijk examen, inclusief verwerking van toetsresultaten, verzuim en leerlinggegevens.

Kerntaak: D1-K1			
Titel kerntaak	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Uitvoeren van leerlingondersteunende activiteiten in MBO en VO	De beginnend beroepsbeoefenaar verbindt kennis van VO- en MBO-opleidingen, inclusief opbouw en organisatie, met de gekozen onderwijscontext voor leerlingondersteunende gedelegeerde opdrachten.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zorgvuldig en zelfstandig binnen gedelegeerde taken, weegt grenzen af bij afwezigheid, stemt bijdragen af, initieert binnen rol en geeft doorgaand terugkoppeling.	De onderwijsassistent levert een portfolioonderdeel op waarin zelfstandig uitgevoerde gedelegeerde ondersteuningsactiviteiten in VO of MBO zijn vastgelegd en onderbouwd met passende kennis van opleidingen en BPV-kwaliteit.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De beoordelaar controleert eerst de kwaliteit en volledigheid van de bewijzen met de Quick Check. Daarna wordt iedere portfolio-opdracht beoordeeld met Voldaan of Niet voldaan. Minimaal vijf van de zes criteria moeten voldaan zijn. Het portfolio levert geen punten op. Als alle bijbehorende portfolio-opdrachten voldaan zijn, wordt de presentatie of het CGI afgenomen en beoordeeld. Alleen de presentatie of het CGI wordt beoordeeld met de volgende puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting.	De examenkandidaat bereidt een presentatie of criteriumgericht interview (CGI) voor over het portfolio. De kandidaat licht de uitvoering, gemaakte keuzes en resultaten toe. In beide vormen stelt de examinator zo nodig aanvullende vragen bij de beoordelingscriteria. De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl